

JAGTMOMENTET I LURE COURSING

Jorden vibrerer når to stærke, hurtige og elegante hunde tordner hen over den hårde græsmark. Det er en glæde for vores øjne og en vidunderlig oplevelse for de mynder der løber!

Alle os der elsker LC gør det bestemt fordi vores hunde elsker at suse derudaf og jage noget - selv en plasticpose kan gøre det! Bare de kan løbe hurtigt, intenst og med enorm kraft. I mange år har jeg haft det privilegium at få lov til at stå i midten af LC-marker og se de mange mynder suse hurtigt og elegant forbi mig. Sommetider kun en håndfuld som til en LC-træning aften eller på andre tidspunkter med mange hundrede af Europas hurtigste mynder.

Det er svært at formidle den enorme positive følelse jeg får, når jeg står der kun er et par meter fra disse hurtige og stærke dyr og mærker jorden vibrere under mig. Vil du også prøve denne fornemmelse, så kom ud til mig til en træning. Ofte finder jeg mig et sted ude på banen, hvor alle som har lyst kan komme og opleve denne nærhed med vores ræserhunde!

Jeg vild med med LC af en simpel grund: Vores hunde elsker LC!

Mange mynder er ligesom Salukien gennem mange årtusinder opdrættet til jagt og det har skabt en meget effektiv hund, der er tilpasset området og jagtformen. Selektion har altid været baseret på at intensiv jagt har været afgørende for beduinerne. Racens skønhed kommer ikke af at man ønskede at vise smukke Salukier frem. Der var ikke plads eller behov for en sådan luksus. Målet har hele tiden været på en effektiv måde at skaffe føde til ejerne. Men det som er effektivt til jagt, er også blevet flot at se på.

HVAD ER DET NUVÆRENDE MÅL FOR MYNDE OPDRÆT:

1. At bevare de særlige kendetegn som vores mynder har bragt med til vor tid *eller*
2. At forfine vores mynder yderligere til en endnu mere elegant race uden krav til jagtevner

Personligt har jeg i lang tid været overbevist om at målet bør være, i videst muligt omfang at bevare de karakteristika som vi har arvet fra tidligere generationer. Ingen kan få mig til at tro at vi i løbet af et par generationer kan forbedre de egenskaber hos vores mynderacer, som er blevet skabt gennem årtusinder. Kan vi ikke lade vores

mynder deltage i en eller anden form for jagt, så er vi ikke i stand til at teste resultaterne af vores avl. Det er netop her behovet for LC kommer ind, nu hvor vores samfund ikke tillader det der er endnu bedre.

I årtusinder har bestræbelserne om at avle en mynde som er i stand til at jage og skaffe byttet hjem til sin ejer givet os stærke og effektive dyr, der kan modstå de enorme kræfter og belastninger som påføres led og knogler. Vi har altså arvet en vel afbalanceret konstruktion hos mange af vores mynderacer hvad angår styrke, tyngde og hurtighed. Det er den tunge belastning eller fysiske stress på knoglerne, der skaber individets styrke og udholdenhed. Desværre er det kun få mynder i den vestlige verden, som regelmæssigt får denne intensive træning. Derfor skal vi benytte enhver lejlighed til at træne vores hunde.

Uden disse ved jagt fremavlede egenskaber havde hundenes sikkerhed været i fare, på grund af de voldsomme og kraftfulde bevægelser som forekommer ved jagt, selv simuleret jagt.

Vi må ved alt "simuleret harejagt" = LC undgå alle risikofaktorer vi kan forestille os, alt fra avl til hvordan du lægger svingene eller vælger et område! De af jer, der er opdrættere har også et stort ansvar her! Men uden at lade vores mynder anstrenge sig med at løbe og lave pludselige sving, så vil i sidste ende hundenes konstitution blive forværret, og det vil også påvirke udseendet. Dette er det der kaldes evolution. Men lad det ikke forringe vores mynderacer.

Salukien og araberhesten er i disse årtusinder vi taler om, aldrig blevet opfostret med en overflod af foder. Langsom vækst har ved begge arter skabt tynde, tætte, stærke og elastiske knogler og led. Tænk på det når du opfostrer mynde hvalpe!

Mange af disse tanker får jeg, når jeg står på LC-marker og føler og ser mynderne kommer tordnende frem og jage et bundt plastikstrimler. Mange hunde yder deres bedste, men der er personer der mener at en pose ikke er noget når der findes rigtige harer eller lignende. Er hunden er lidt ældre, så det kan ske at man ikke kan få den til at løbe til LC. Men hvis vi for eksempel uddanner vores unge hunde til løbe efter et bundt plastikstrimler på en snor, så går det er normalt meget godt.

Som du kan se er jeg meget begejstret for LC, men jeg er helt klar over at LC kun er en erstatning for den rigtige jagt og ikke kan fremrylle den samme interesse hos vores mynder, men det er det bedste vi kan tilbyde.

Når hunden kommer inden for rækkevidde af "haren", oftest i målområdet, men desværre sommetider ude på banen, ser vi som dommer på hundens evne til at kaste sig ned mod haren, samt at vende rundt for at bide i haren, selv om masken forhindrer den i faktisk at bide.

Så lad os nu fundere lidt over, hvordan de forskellige elementer i LC svarer til den oprindelige jagt og hvordan vi LC-dommere dommer disse momenter.

Ordet "Lure coursing" kan passende oversættes til Simuleret Harejagt. Ordet coursing betyder i virkeligheden kun jagt. Med den måde, vi lægger snoren på banen, efterligner vi i princippet, en hares flugt i terrænet. Nogle af os der deltager i LC har sikkert set en engelsk, spansk eller amerikansk jagt på hare med en coursinghund da det var tilladt. Hvilket det stadig er nogle få steder i Europa. Om ikke andet findes der film på internettet hvor man kan se det, for eksempel fra ørkenområder i de Arabiske lande.

Grundtanken bag LC er at vores mynder, som gennem tusinder af år er opdrættet specielt til jagtformål, ikke bør degenereres i vores varetægt, uden at vores generation skal være i stand til at videregive hundracer med lige gode egenskaber som vi har arvet engang. Dette kræver jagt efter bytte

forskellig vægt på det element som man nu mener er vigtigst. Maksimal score er 100.

De forskellige lande kan have forskellige rækkefølge af delmomenterne. Dette kan have betydning når der ved pointlighed skal udpeges en vinder. Derfor skal den samlede score fra dommerne være adskilt i delmomenter. I Sverige vægtes delmomenterne i følgende rækkefølge:

1 ADRÆTHED 1. Her ser vi som dommere på hvordan hunden hurtig og let kan tage svingene for at følge efter eller aflure haren for at få den bedste position til at fange den.

Når haren drejer omkring en trisse, som skal efterligne at en rigtig hare pludselig skifter retning, skal en god hund så hurtigt som muligt skifte retning og skære igennem kurven. Samt øge tempoet og skridtlængde igen.

Nogle hunde har en forbløffende evne til at reducere skridtlængden lidt, men samtidig øge antallet af skridt gennem kurven. Dette betyder at hunden kan holde et hurtigere

leg på en indhegnet mark!

Denne situation er helt umuligt at se, hvis du ikke har en høj hastighed på dit kamera (film kamera i dette tilfælde). Dette billede er taget med 1/24 sekunders mellemrum og med lidt held! Hunden bevæger sig cirka to meter mellem hvert billede.

Bemærk også at hunden løber med åben mund for at få den maksimale mængde ilt i lungerne (vigtigt at masken er stor nok til at hunden kan åbne munden!), men i øjeblikket med de tre ben parallelt langs med jorden ligger de så langt nede, at de er nødt til at lukke underkæben for ikke at sidde fast i jorden. Husk dette, når du sætter en mundkurv på din hund, så du ikke blokerer for luftindtaget.

Når hunden kommer inden for rækkevidde af "haren", oftest i målområdet, men desværre sommetider ude på banen, ser vi som dommere på hundens evne til at kaste sig ned mod haren, samt at vende rundt for at bide i haren selv om masken forhindrer den i faktisk at bide.

Adrætheden er det moment der stiller det største krav til hundens styrke og konstitution.

Nogle hunde har en forbløffende evne til at reducere skridtlængden lidt, men samtidig øge antallet af skridt gennem kurven, dette betyder at hunden kan holde et hurtigere bevægelsesmønster og på et øjeblik lave et brat sving på det indvendige bagben ved at folde de tre andre ben næsten parallelt langs jorden, mens den bruger sin hale som en modvægt, dvs. i den modsatte retning. Da indser man vigtigheden af en lang hale, helst med lange faner, for at give den rette modvægt. *Foto Torbjörn Stålhandske*

for at beholde kvalitet og udseende og LC er den bedste mulighed vi har at byde på i vores land og mange andre lande.

Ved LC har vi fem elementer, som vi giver hver 10-20 point for. Her i Sverige og som regel indenfor FCI, lægger man samme vægt på alle fem elementer.

I nogle andre pointsystemer lægger man

bevægelsesmønster og på et øjeblik lave et brat sving på det indvendige bagben ved at folde de tre andre ben næsten parallelt langs jorden, mens den bruger sin hale som en modvægt, dvs. i den modsatte retning. Da indser man vigtigheden af en lang hale, helst med lange faner, for at give den rette modvægt.

Se det vedlagte billede som blev taget ved

Benstammernes styrke, sejhed og smidighed er afgørende for hvor intenst hunden kan beherske dette moment.

Derfor stiller det store krav til at opdrætterne giver hvalpene det rigtige foder og motion.

Som ejer, opdrætter og træner af LC Saluki i mere end tredive år har jeg altid i tankerne hvordan araberne i ørkenen fodrer og træ-

Faraohunden er et godt eksempel på en hund der let kan tage et spring i luften for at se hvor byttet er henne.

ner deres Salukier. Ingen overflod af foder, ingen foder der hurtigt udvikler hunden og mulighed for unghunden at løbe meget, dette giver salukierne en tætte benstammer som er meget seje og elastiske.

Dette vil gøre at benene kan holde til de enorme belastninger i disse skarpe sving og retningsskift der altid opstår ved en jagt. Det samme gælder for opdræt af araberheste. Der er også i mange andre henseender stor lighed mellem salukien og araberhesten.

2 HASTIGHED Det er den fart hvor med hunden bevæger sig rundt på banen. Vi bruger aldrig stopur, men jeg har selv fået hjælp fra en tidtager fra en væddeløbsbane, der til tesformål tog tid på hundene på udvalgte lige stræk på LC banen. Efter ganske mange tidsmålinger var både han og jeg enige om, at vores metode som LC dommere til at vurdere hastigheden gav et fint resultat, dvs. at vi meget vel kunne se den relative hastighed mellem hundene på banen. Derimod behøver vi ikke at angive den absolutte tid i sekunder. Hundene løber jo ikke altid nøjagtigt den samme bane.

Et andet element der viser den relative has-

Adrætheden er det moment der stiller det største krav til hundens styrke og konstitution. Benstammernes styrke, sejhed og smidighed er afgørende for hvor intens hunden kan beherske dette moment.

Hundens torso er formet således at det giver mulighed for at hunden kan trække ryggen sammen og føre bagbenene foran kroppen for at kunne tage så lange skridt som muligt.

tighed er, når en hund tager sig sammen og med stor energi og kraft overhaler sin konkurrent på en lige strækning for at nå haren og fange den. Navnlig det at kunne have modet og kræfterne til at løbe forbi den anden hund, er et godt bevis på at hunden både har hastighed, fysisk styrke og ikke mindst mentale kræfter og mod til at kæmpe sig forbi modstanderen. En mentalt svagere hund tør ikke gøre det. Selv ved jagt på levende hare giver dommerne lige præcis for denne evne ekstra point.

Blandt de mere langbenede mynder, især hvis de er vant til at jage på åbne områder såsom ørkener, bruger de den lave stil med kroppen forholdsvis lavt men jævnt over jorden og lader benene gøre arbejdet. Man lægger også mærke til at hundens torso er formet således at det giver mulighed for at hunden kan trække ryggen sammen og føre bagbenene foran kroppen for at kunne tage så lange skridt som muligt. Forbenenes primære funktion er at holde kroppen oppe når bagbenene skubber på og give fremdrift.

Selv en mynde som mangler et forben kan jage effektivt.

Desuden er der visse racer der er blevet av-

let gennem årtusinder til i det højere terræn med højt græs og små buske, at springe højt op for at holde styr på byttet og se hvordan det svinger for at forsøge på at undslippe. Faraohunden er et godt eksempel på en hund der let kan tage et spring i luften for at se hvor byttet er henne. Her kan man ikke altid forvente en lavere løbestil.

3 UDHOLDENHED er det nemmeste at lægge mærke til sidst i løbet. Men selv ved en lille bakke i midten af banen kan man som regel nemt se, om nogle af hundene ikke har kræfter til at tage så lange skridt som i begyndelsen af løbet. Selv om banerne er op til max 900 m lange og tager cirka 40-60 sekunder at løbe, så danner der sig så meget mælkesyre i kroppen at hundene til tider ikke kan holde overkroppen op ad en lille bakke uden at synke ned så brystet rammer jorden.

Udholdenhed er ofte den funktionalitet der er lettest at træne. Selv om det kræver en masse arbejde af ejeren! En veltrænet og muskuløs mynde er både fysisk og mentalt i bedre form end til LC end sofahundene. Jeg er ofte blevet spurgt "hvordan skal jeg træne min mynde til at blive bedre på LC banen?" "Jeg plejer foreslå at træne grund-

Når haren drejer omkring en trisse, som skal efterligne at en rigtig hare pludselig skifter retning, skal en god hund så hurtigt som muligt skifte retning og skære igennem kurven.

Skindtræning er nemmest at starte med derhjemme, mens hunden stadig er hvalp.

Hunden følger skindet med øjnene, selvom den ikke løber lige efter haren.

konditionen gennem cykling i forskellige tempi, men også at lade hundene løbe frit på lange sikre områder. Lav gerne interval træning med hundene. En stor del af træningsmetoderne som mennesker gør brug af, er egnede til hunde. Vælg den metode som din hund kan lide.

Lad hundene gerne lege med hinanden, ræse rundt og jage hinanden i korte og skarpe sving, således opbygger man kondition og svingteknik. Bagefter gælder det at få hunden så interesseret i haren at den ikke bekymrer sig om konkurrenten.

Jeg har selv haft en Saluki, der var så tændt på jagt at den ikke tillod at en anden Saluki løb på LC banen samtidig.

Var der en anden større hund, som en hjortehund eller en greyhound kiggede den op og løb så efter haren. Men jeg kunne aldrig deltage i LC konkurrencer med den.

Skindtræning er nemmest at starte med derhjemme mens hunden stadig er hvalp.

Normalt vil det være tilstrækkeligt at tage en lang pind hvorpå man binder en snor med en plasticpose på og så vifte med den foran hvalpen. Lad det være en leg som hvalpen elsker. Med voksne hunde kan man deltage i LC-træning og træne hunden til at løbe alene efter skindet. Træn så mange gange at du er sikker på at hunden rent faktisk jager haren og ikke leger med de andre hunde. Jo bedre hunden løber efter haren, jo mere kan du være sikker på, at den har fokus på haren og ikke tænker på sin modstander.

Selv hvis din mynde ikke er i særlig god kondition, er du velkommen til at deltage til LC. Turen bliver tilpasset efter, hvor ef-

fektivt din hund løber, især til en LC træning når din hund løber solo. Og din hund vil elske LC og I vil begge komme til at stortrives med LC.

4 ENTUSIASME viser en mynde ved at jage haren uanset hvordan terrænet ser ud, over evt. forhindringer, gennem vanskeligt terræn osv. Hvis den falder, så viser den hurtighed hvormed den kommer på benene og finder haren igen, hvor stor dens entusiasme er. Ved starten kan man ved en entusiastisk hund se hvor koncentreret den er, bl.a. ved at stirre på haren eller hvor intensivt den forsøger at komme af sted. Et godt tegn på entusiasme kan være hvor vanskeligt det er at holde hunden ved starten. På banen kan man af harens fart aflæse hundens entusiasme for at løbe hen og fange haren. Nogle hunde har en sådan entusiasme, at de et stykke efter starten kan gå op i et højere gear og virkelig løbe fra den anden hund.

Er der forhindringer på banen løber den entusiastiske hund uden tvivl direkte mod forhindringen hvor haren gik igennem, uanset om haren er synlig eller ej. Ved målet viser mange mynder deres entusiasme ved kraftfuldt at kaste sig over byttet og såvel med krop og mund forsøge at gribe fat i haren, trods den obligatoriske maske. Dette uanset om den anden hund allerede har taget skindet. Entusiasme er en jagtfunktion der sidder mellem ørene og er temmelig svær at træne. Man kan stimulere den ved allerede i hvalpetiden lade hvalpen løbe efter et skind bundet i en snor på en lang pind.

I vurderingen af dette LC moment skal

man være opmærksom på, at nogle mynderacer f.eks. Borzoier normalt løber med en vis afstand mellem hinanden og skiftes til at være tæt på og jage haren. Ved målet kan den afventende hund have gjort en meget energisk indsats tidligere i løbet. Dette skal afspejle sig i pointgivningen.

5 INTELLIGENS afspejler sig i den måde som hunden anstrænger sig for at placere sig i den bedste position til at fange haren. Hunden kan gøre dette ved at følge skindet med øjnene, selvom den ikke løber lige efter haren. Her betyder også samarbejdet med den anden hund en masse. Nogle mynderacer har udviklet dette samarbejde mere end andre (se foregående afsnit).

Mens andre racer følger noget mere slaviske efter skindet. Mindre racer har oftere tilbøjelighed til at følge haren mere tæt, det kan til en vis grad være fordi de ikke har et så stort synsfelt som de mere langbenede mynder. Men alle vores mynder løber så hurtigt, at det altid udelukker muligheden for at søge med lugtesansen efter spor af haren når de løber i fuld fart.

HVIS IKKE DU HAR LADET DIN HUND PRØVE LC ENDNU – SÅ GØR DET I ÅR!!

Per Nordahl

Lure coursing dommere i mere end 30 år

Billeder Jessica Bolander

Oversat af Karin Jansz

Et andet element, der viser den relative hastighed er, når en hund tager sig sammen og med stor energi og kraft overhaler sin konkurrent på en lige strækning, for at nå haren og fange den